

$$\lambda_2 = 1:$$

$$4k_1 + 4k_2 - 2k_3 = 0$$

$$k_1 - k_2 + k_3 = 0 \quad | \cdot (-2) \quad | \cdot 4$$

$$6k_1 - 6k_2 + 4k_3 = 0$$

výsledek 0 → závislost rovnic →
nekonečně mnoho řešení

$$k_3 = 0; k_1 = k_2 = t; t \neq 0$$

$$\text{např. } k_1 = k_2 = 1$$

$${}^1\vec{y} = \begin{pmatrix} 0 \\ 1 \\ 2 \end{pmatrix} \cdot e^{2x}; \quad {}^2\vec{y} = \begin{pmatrix} 1 \\ 1 \\ 0 \end{pmatrix} \cdot e^x; \quad {}^3\vec{y} = \begin{pmatrix} 1 \\ 0 \\ -1 \end{pmatrix} \cdot e^{-x} \rightarrow \text{fundamentální systém řešení}$$

$$\lambda_3 = -1:$$

$$-2k_1 + 4k_2 - 2k_3 = 0$$

$$k_1 + k_2 + k_3 = 0 \quad | \cdot 2$$

$$6k_1 - 6k_2 + 6k_3 = 0$$

$$k_2 = 0; k_3 = -k_1$$

$$\text{např. } k_1 = 1; k_3 = -1$$

obecné řešení:

$$\vec{y} = c_1 \cdot {}^1\vec{y} + c_2 \cdot {}^2\vec{y} + c_3 \cdot {}^3\vec{y}$$

$$\vec{y} = c_1 \cdot \begin{pmatrix} 0 \\ 1 \\ 2 \end{pmatrix} \cdot e^{2x} + c_2 \cdot \begin{pmatrix} 1 \\ 1 \\ 0 \end{pmatrix} \cdot e^x + c_3 \cdot \begin{pmatrix} 1 \\ 0 \\ -1 \end{pmatrix} \cdot e^{-x}$$

$$\begin{cases} y_1 = c_2 \cdot e^x + c_3 \cdot e^{-x} \\ y_2 = c_1 \cdot e^{2x} + c_2 \cdot e^x \\ y_3 = 2 \cdot c_1 \cdot e^{2x} - c_3 \cdot e^{-x} \end{cases}$$

2. Charakteristická rovnice má vícenásobné reálné kořeny

Věta 3.8. Necht' nějaká λ je n -násobný kořen charakteristické rovnice soustavy $\vec{y}' = A \cdot \vec{y}$. Pak existuje m -násobný lineárně nezávislý řešení této soustavy ve tvaru

${}^1\vec{y} = {}^1P(x) \cdot e^{\lambda x}, \dots, {}^m\vec{y} = {}^mP(x) \cdot e^{\lambda x}$, kde složky vektorů ${}^1P(x), \dots, {}^mP(x)$ jsou polynomy stupně nejvýše $m-1$.

Př.

$$y_1' = 4y_1 - y_2$$

$$y_2' = y_1 + 2y_2$$

$$|A - \lambda E| = 0$$

$$\begin{vmatrix} \overbrace{4-\lambda}^{k_1} & \overbrace{-1}^{k_2} \\ 1 & 2-\lambda \end{vmatrix} = (4-\lambda) \cdot (2-\lambda) + 1 = 8 - 4\lambda - 2\lambda + \lambda^2 + 1 = \lambda^2 - 6\lambda + 9 = (\lambda - 3)^2 = 0 \Leftrightarrow \\ \Leftrightarrow \lambda_{1,2} = 3$$

$\lambda_1 = 3:$

$$k_1 - k_2 = 0$$

$$k_1 - k_2 = 0$$

$$k_1 = k_2$$

$${}^1\vec{y} = \begin{pmatrix} 1 \\ 1 \end{pmatrix} \cdot e^{3x}$$

$\lambda_2 = 3:$

$${}^2\vec{y} = \begin{pmatrix} a_0 + a_1 \cdot x \\ b_0 + b_1 \cdot x \end{pmatrix} \cdot e^{3x} = \begin{pmatrix} (a_0 + a_1 \cdot x) \cdot e^{3x} \\ (b_0 + b_1 \cdot x) \cdot e^{3x} \end{pmatrix} \cdot \begin{pmatrix} y_1 \\ y_2 \end{pmatrix}$$

$$\begin{aligned} y_1' &= a_1 \cdot e^{3x} + (a_0 + a_1 \cdot x) \cdot 3 \cdot e^{3x} = 4 \cdot (a_0 + a_1 \cdot x) \cdot e^{3x} - (b_0 + b_1 \cdot x) \cdot e^{3x} \\ y_2' &= b_1 \cdot e^{3x} + (b_0 + b_1 \cdot x) \cdot 3 \cdot e^{3x} = (a_0 + a_1 \cdot x) \cdot e^{3x} + 2 \cdot (b_0 + b_1 \cdot x) \cdot e^{3x} \end{aligned} \quad | : e^{3x}$$

$$a_1 = a_0 + a_1 \cdot x - (b_0 + b_1 \cdot x)$$

$$b_1 = a_0 + a_1 \cdot x - (b_0 + b_1 \cdot x)$$

$$0 \cdot x + a_1 = (a_1 - b_1) \cdot x + (a_0 - b_0)$$

$$0 \cdot x + b_1 = (a_1 - b_1) \cdot x + (a_0 - b_0)$$

$$a_1 - b_1 = 0$$

$$a_0 - b_0 = a_1$$

$$a_1 - b_1 = 0$$

$$a_0 - b_0 = b_1$$

$$\boxed{a_1 = b_1 = 1}$$

$$a_0 - b_0 = 1$$

$$a_0 - b_0 = 1$$

$$\text{např. } \boxed{\begin{matrix} b_0 = 0 \\ a_0 = 1 \end{matrix}}$$

$${}^2\vec{y} = \begin{pmatrix} 1+x \\ x \end{pmatrix} \cdot e^{3x}$$

obecné řešení:

$$\begin{pmatrix} y_1 \\ y_2 \end{pmatrix} = \vec{y} = c_1 \cdot \begin{pmatrix} 1 \\ 1 \end{pmatrix} \cdot e^{3x} + c_2 \cdot \begin{pmatrix} x+1 \\ x \end{pmatrix} \cdot e^{3x}$$

$$y_1 = c_1 \cdot e^{3x} + c_2 \cdot (x+1) \cdot e^{3x}$$

$$y_2 = c_1 \cdot e^{3x} + c_2 \cdot x \cdot e^{3x}$$

3. Charakteristická rovnice má imaginární kořeny (jednoduché)

Věta 3.6. Jestliže $\vec{y}(x) = \vec{u}(x) + i\vec{v}(x)$ je komplexní řešení soustavy $\vec{y}' = A \cdot \vec{y}$, pak i $\vec{u}(x)$, $\vec{v}(x)$ jsou **reálná** řešení této soustavy.

Důkaz: $\vec{y}' = \vec{u}' + i\vec{v}' = A \cdot (\vec{u} + i\vec{v})$

$$\vec{u}' + i\vec{v}' = A \cdot \vec{u} + iA\vec{v} \Leftrightarrow \vec{u}' = A \cdot \vec{u} \wedge \vec{v}' = A \cdot \vec{v}$$

Konkrétně: např. $\lambda_{1,2} = \alpha \pm \beta i$

např. $\lambda_1 = \alpha + \beta i$, pak odpovídající imaginární řešení je ${}^1\vec{Y} = \vec{k} \cdot e^{(\alpha+\beta i) \cdot x}$

$$\begin{aligned} {}^1\vec{Y} &= (\vec{r} + i\vec{s}) \cdot e^{\alpha x} \cdot e^{i\beta x} = \begin{pmatrix} \vec{r} + i\vec{s} \\ \vec{a} \quad i\vec{b} \end{pmatrix} \cdot e^{\alpha x} \cdot \begin{pmatrix} \cos \beta x + i \sin \beta x \\ \underline{c} \quad \underline{id} \end{pmatrix} = \\ &= \underbrace{e^{\alpha x} [\vec{r} \cdot \cos \beta x - \vec{s} \cdot \sin \beta x]}_{\boxed{u(x) = {}^1\vec{y}}} + i \cdot \underbrace{e^{\alpha x} [\vec{r} \cdot \sin \beta x + \vec{s} \cdot \cos \beta x]}_{\boxed{v(x) = {}^2\vec{y}}} \end{aligned}$$

Eulerův vztah:

$$e^{i\beta x} = \cos \beta x + i \sin \beta x$$

Dále $\lambda_2 = \alpha - \beta i$:

$$\begin{aligned} {}^2\vec{y} &= (\vec{r} + i\vec{s}) \cdot e^{\alpha x} \cdot e^{-i\beta x} = (\vec{r} + i\vec{s}) \cdot e^{\alpha x} \cdot (\cos \beta x - i \sin \beta x) = \\ &= e^{\alpha x} \cdot \underbrace{[\vec{r} \cdot \cos \beta x - \vec{s} \cdot \sin \beta x]}_{{}^3\vec{y} = {}^1\vec{y}} + i \cdot e^{\alpha x} \cdot \underbrace{[-\vec{r} \cdot \sin \beta x - \vec{s} \cdot \cos \beta x]}_{{}^4\vec{y} = -{}^2\vec{y}} \end{aligned}$$

Př.

$$y_1' = y_1 + y_2$$

$$y_2' = -5y_1 - y_2$$

$$|A - \lambda E| = \begin{vmatrix} 1 - \lambda & 1 \\ -5 & -1 - \lambda \end{vmatrix} = (1 - \lambda) \cdot (-1 - \lambda) + 5 = -1 - \lambda + \lambda + \lambda^2 + 5 = \lambda^2 + 4 = 0 \Rightarrow \lambda^2 = -4$$

$$\lambda_{1,2} = 0 \pm 2i$$

$$\lambda_1 = 2i:$$

$$(1 - 2i) \cdot k_1 + k_2 = 0$$

$$-5k_1 - (1 + 2i) \cdot k_2 = 0$$

např. $k_1 = 1; k_2 = -1 + 2i$

$${}^1\vec{y} = \vec{k} \cdot e^{\lambda x} = \left[\underbrace{\begin{pmatrix} 1 \\ -1 \end{pmatrix}}_{\vec{r}} + i \cdot \underbrace{\begin{pmatrix} 0 \\ 2 \end{pmatrix}}_{\vec{s}} \right] \cdot \underbrace{e^{i\beta x}}_{(\cos 2x + i \sin 2x)} = \underbrace{\begin{pmatrix} 1 \\ -1 \end{pmatrix}}_{{}^1\vec{y}} \cos 2x - \underbrace{\begin{pmatrix} 0 \\ 2 \end{pmatrix}}_{{}^2\vec{y}} \sin 2x$$

obecné řešení: $\vec{y} = c_1 \cdot {}^1\vec{y} + c_2 \cdot {}^2\vec{y}$

$\begin{aligned} y_1 &= c_1 \cdot \cos 2x + c_2 \cdot \sin 2x \\ y_2 &= c_1(-\cos 2x - 2 \cdot \sin 2x) + c_2(-\sin 2x + 2 \cdot \cos 2x) \end{aligned}$
--

4. Charakteristická rovnice má vícenásobné imaginární kořeny
 - řešíme podle bodů 2. a 3.

Řešení nehomogenní soustavy

Obecná metoda (i s funkčními koeficienty)

Obecná metoda přidružené homogenní soustavy

$$\vec{y}_h: y_1 = c_1 \cdot {}^1y_1 + \dots + c_n \cdot {}^ny_1$$

$$y_2 = c_1 \cdot {}^1y_2 + \dots + c_n \cdot {}^ny_2$$

$$y_n = c_1 \cdot {}^1y_n + \dots + c_n \cdot {}^ny_n$$

Partikulární řešení nehomogenní soustavy hledáme ve tvaru:

$$\vec{y}_p: y_1 = c_1(x) \cdot {}^1y_1 + \dots + c_n(x) \cdot {}^ny_1$$

$$y_2 = c_1(x) \cdot {}^1y_2 + \dots + c_n(x) \cdot {}^ny_2$$

$$y_n = c_1(x) \cdot {}^1y_n + \dots + c_n(x) \cdot {}^ny_n$$

Funkce derivujeme, dosadíme do nehomogenní soustavy a rovnice upravíme na soustavu pro neznámé $c_1'(x), \dots, c_n'(x)$, která má právě jediné řešení.

Integrací pak získáme funkce $c_1(x), \dots, c_n(x)$, které dosadíme do vyjádření $\vec{y}_p$.

Př.

$$y_1' = -2y_1 + y_2 - e^{2x}$$

$$y_2' = -3y_1 + 2y_2 + 6e^{2x}$$

1.

$$y_1' = -2y_1 + y_2$$

$$y_2' = -3y_1 + 2y_2$$

charakteristická rovnice $\lambda_{1,2} = \pm 1$

$$\vec{y}_h: y_1 = c_1 \cdot e^x + c_2 \cdot e^{-x}$$

$$y_2 = 3c_1 \cdot e^x + c_2 \cdot e^{-x}$$

2.

$$\vec{y}_p: y_1 = c_1(x) \cdot e^x + c_2(x) \cdot e^{-x}$$

$$y_2 = 3c_1(x) \cdot e^x + c_2(x) \cdot e^{-x}$$

$$\begin{aligned} y_1' &= c_1'(x) \cdot e^x + c_1(x) \cdot e^x + c_2'(x) \cdot e^{-x} - c_2(x) \cdot e^{-x} = \\ &= -2(c_1(x) \cdot e^x + c_2(x) \cdot e^{-x}) + 3c_1(x) \cdot e^x + c_2(x) \cdot e^{-x} - e^{2x} \end{aligned}$$

$$\begin{aligned} y_2' &= 3 \cdot c_1'(x) \cdot e^x + 3 \cdot c_1(x) \cdot e^x + c_2'(x) \cdot e^{-x} - c_2(x) \cdot e^{-x} = \\ &= -3(c_1(x) \cdot e^x + c_2(x) \cdot e^{-x}) + 2(3c_1(x) \cdot e^x + c_2(x) \cdot e^{-x}) + 6e^{2x} \end{aligned}$$

$$c_1'(x) \cdot e^x + c_2'(x) \cdot e^{-x} = -e^{2x}$$

$$3 \cdot c_1'(x) \cdot e^x + c_2'(x) \cdot e^{-x} = 6 \cdot e^{2x}$$

$$2 \cdot c_1'(x) \cdot e^x = 7 \cdot e^{2x}$$

$$\boxed{c_1'(x) = \frac{7}{2} \cdot e^x}$$

$$c_2'(x) \cdot e^{-x} = -e^{2x} - \frac{7}{2} \cdot e^{2x}$$

$$\boxed{c_2'(x) = -\frac{9}{2} \cdot e^{3x}}$$

$$c_1(x) = \frac{7}{2} \int e^x \cdot dx = \boxed{\frac{7}{2} \cdot e^x}$$

$$c_2(x) = -\frac{9}{2} \int e^{3x} \cdot dx = -\frac{3}{2} \cdot e^{3x}$$

$$\vec{y}_p: y_1 = \frac{7}{2} \cdot e^x \cdot e^x - \frac{3}{2} \cdot e^{3x} \cdot e^{-x} = 2 \cdot e^{2x}$$

$$y_2 = \frac{21}{2} \cdot e^{2x} - \frac{3}{2} \cdot e^{3x} \cdot e^{-x} = 9 \cdot e^{2x}$$

$$\vec{y} = \vec{y}_h + \vec{y}_p$$